

Met andere woorden

door Marga Kool

Hoezo zonder grenzen

Woensdagavond voorgelezen in Leer, Ost-Friesland. Boekhandel Taraxacum in de Altstadt. Een echte boekhandel. Niet één met wit en grijs en spiegels tegen stelen, maar eiken lambrisering, boekenkasten tot aan de zoldering en op schaarse lege plekken foto's van schrijvers uit de wereldliteratuur. De diepe etalage op verhoging

is van de winkel gescheiden door een houten hekje. Daaroverheen zie je oude gevels, kerstversiering, een smalle straat waarin het sneeuwt. Een eindje over de grens, helemaal buitenland en toch zeldzaam thuis. Jan Sybo Uffen leest zijn grappige teksten met onnavolgbare stemmetjes. De nieuwe platt-duitse schrijver Carl-Heinz Dirks lijkt veelbelovend en verrast me. Mijn vriend Greta Schoon, brengt haar

indringende, ingedikte poëzie met een rust en een diktie, waar ik en alle andere drentse schrijvers een voorbeeld aan kunnen nemen. Klink-klare gave persoonlijkheid. En tussendoor, op het podium in de linker etalage zingen en spelen Lianne Abeln met haar begeleiders warm en vakkundig in het Gronings, het Drents en het Ost-Fries. 'Drei witte peerdjes hest du mi geven', 'dit slichte laand dat mienend is', 'oen moe zal veur oe zörgen'. De gitaren tokkelen, de accordeon klaagt, rustig valt de sneeuw. Alles naar wens dus in Ost-

Friesland, lijkt het. Want waar vind je in Drenthe zo'n boekhandel die de halve voorraad aan de kant schuift voor tachtig klapstoelen en de etalage ombouwt en reserveert tot podium? Die professionele uitnodigingskaarten verstuurt en de stad vol mooi vormgegeven affiches hangt? Goed, goed. Wij hebben de boekentiendaagse. Maar daar weten we alles van. Zoiets als dit zou toch ook bij ons moeten kunnen!

Jaloers

Het is niet voor het eerst dat datgene wat ik in Duitsland zie me jaloers maakt en op ideeën brengt. Vele jaren geleden was ik voor het eerst als schrijver over de grens. In Bunde maakte ik kennis met mensen als Greta Schoon en de jonge zangers Jan en Jurn Cornelius. Zó kon het dus ook in het dialect! Zo indringend, geëngageerd en eigentijds. Het heeft mijn werk beïnvloed. Het inspireerde tot het mede-oprichten van Het Drentse Boek en de Federatie SONT. En het maakte

schrijnend bewust van het totale gebrek aan verantwoorde streektallemuziek in onze provincie. Groningen had toen al geruime tijd Lianne Abeln, in Ost-Friesland was een enorme golf van met schrijvers optrekkende zangers: Jan en Jurn, Helmut Debus, Manfred Jaspers, de Korenblömen. De ene goed verzorgde LP kwam er uit na de andere. In Drenthe bleef het na de Thrianta's, afgezien van wat bruiloftsmuziek, lange jaren doodstil op het streektalfront.

Maar deze week tien jaar geleden zong het Duo Karst voor het eerst in het Drents een paar liedjes. En vele anderen volgden daarna hun voorbeeld. Ik ben ervan overtuigd, dat de activiteiten van Jannie en René Karst van grote invloed zijn geweest op de golf streektallemuziek die daarna ook in Drenthe is aan komen rollen. Na afloop in Leer sta ik met een glas Sekt en Jan Cornelius bij een boekentafel. Hij heeft een nieuwe begeleider, vertelt hij. Nieuw repertoire. En plannen

om een LP of CD uit te brengen. Maar waar? Uitgevers zijn niet meer geïnteresseerd in streektallemuziek. Er zijn nauwelijks optreedmogelijkheden. De golf is uitgerold. Streektallemuziek is uit de mode. Mijn jaloerie van zoëven ebt wat weg. Immers: bij ons bloeit juist die dialektmuziek als nooit tevoren. Duo Karst werkt aan een CD met nieuw repertoire, Harm en Roelf stelen de show, Ab Drijver lijkt met zijn formatie duidelijk op de goede weg, en er komen steeds nieuwe mensen zoals Jan Bos en Willem Dijkema. Hoe zorgen we ervoor, dat hun produkten op een verantwoorde manier op de markt worden gebracht? Hoe voorkomen we dat de streektallemuziek op dezelfde wijze als de streektallemuziek overspoeld wordt met onverzorgde uitgaven in eigen beheer? We moeten door de ontwikkeling in platt- Duitsland gewaarschuwd zijn. Daar

waren veel enthousiaste schrijvers en zangers die elkaar onderling inspireerden. Maar er was geen infra-structuur, geen ondersteunend en begeleidend instituut. Pas vorige maand is in Ost-Friesland een vereniging opgericht die hiernaar gaat streven.

Extra reden om ervoor te zorgen, dat de tijdelijke voorzieningen die er in Drenthe en Groningen zijn, niet weer worden afgebroken. Ze moeten structureel worden en stevig verankerd. En er moet ruimte zijn voor activerende activiteiten.

Als al het geld en alle menskracht gaat zitten in wetenschappelijk en conserverend werk is dat de dood in de pot. Of voor cultureel stimulator Henk Scholte na 1 januari nog subsidie is bij de EDR is zeer onzeker. Als dat niet zo is, kun je avonden als in Leer voorlopig wel weer vergeten. En daarmee de uitwisseling en de inspiratie. Met andere woorden: Hoezo zonder grenzen...